

Rate of advertising:	
1 column, 1 column, one year.....	\$12.00
1 column, 1 column, half year.....	7.00
1 column, 1 column, 3 months.....	4.00
1 column, 1 column, one month.....	2.00
1 column, 1 column, one insertion.....	1.00
2 columns, 1 column, one year.....	\$20.00
2 columns, 1 column, half year.....	12.00
2 columns, 1 column, 3 months.....	7.00
2 columns, 1 column, one month.....	3.50
2 columns, 1 column, one insertion.....	1.75
3 columns, 1 column, one year.....	\$30.00
3 columns, 1 column, half year.....	18.00
3 columns, 1 column, 3 months.....	10.00
3 columns, 1 column, one month.....	5.00
3 columns, 1 column, one insertion.....	2.50

LIETUVA

Preke apgarsnimo:	
1 colai, 1 kolon., per met.....	\$12.00
1 colai, 1 kolon., pus met.....	7.00
1 colai, 1 kolon., 3 mēn.....	4.00
1 colai, 1 kolon., 1 mėn.....	2.00
1 colai, 1 kolon., 1 įrašas.....	1.00
2 colai, 2 kolon., per met.....	\$20.00
2 colai, 2 kolon., pus met.....	12.00
2 colai, 2 kolon., 3 mēn.....	7.00
2 colai, 2 kolon., 1 mėn.....	3.50
2 colai, 2 kolon., 1 įrašas.....	1.75
3 colai, 3 kolon., per met.....	\$30.00
3 colai, 3 kolon., pus met.....	18.00
3 colai, 3 kolon., 3 mēn.....	10.00
3 colai, 3 kolon., 1 mėn.....	5.00
3 colai, 3 kolon., 1 įrašas.....	2.50

Nr. 49.

CHICAGO, ILL., SUBATA, 5 Gruodžio (December) 1896 m.

Metas IV.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Isz Uzmares.

Politiszkos žinios.

Prancuzija ir Maskolija.

Dar nepasibaigę atbalsai atsilankymo cecoriaus Mikalojaus Prancuzijos ir širdingo priėmimo, jau Maskolija parodė prancuzams savo kiaušizką budą, parodė ji, kad reikalauja prancuzų wien ant parėmimo savo reikalų, bet ne remia ji Prancuzijos reikalų. Nežinia ar su daleidimu Maskolijos, Prancuzijos užrubežinių dalykų ministeris, p. Hanotau. apdirbo projektą reikalingų ant apstabydymo maisztų Turkijos ir ant jos sudrutinimo reformų. Projektas tas remiasi ant to, kad suteikti pirmiausiai Turkijai reikalingus pinigų ant įvedimo reformų, todėl jos išdė reikia paversti užjuirai europieškų wieszpatsių, kad wisioki augstesni turkiskieji urėdnikai ne galėtu nuo žmonių surinkti pinigų kimszti i sawo kisenių. Prancuzisko ministerio užmanymą priėmė wiso Europos wieszpatsystės, o atmetė wien Maskolija ir jos priwersta pati Turkija, ant kurios gelbėjimo jis buvo paskirtas. Taigi mat „Szwenta Maskolija“ (wisur ja wadina praeikta, szaszu ant Europos kuno 19 amžij) ne daleido nė szirdingiams draugams prancuzams nieko padaryti ant pakėlymo sawo įtekmės Turkijoje, nes tasyk įtekmės Maskolijos turėtu dalytiesi tarp įtekmės Prancuzijos ir Maskolijos, taigi turėtu susimazinti. Maskolija stengiasi mat isz palengwo Turkijos sultana paversti i sawo pawaldinį, padaryti isz jo, teip sakant, maskolizską jeneral-gubernatorių. Juo mažiaus rėdos bus Turkijoje, juo tankiaus kils jos provincijose maisztai, juo tas lengwiaus isikunys. Todėl Maskolija ir atmetė Prancuzijos užmanymą ant sustabydymo maisztų.

Dabar turbūt jau Prancuzija ant galo pradeda suprasti werte susidraugawymo su Maskolija: jos laikraszcziai jau persergsti prancuzams prieš Maskolijos weidmainystę. Kaip pirmu ženklu iszsiluosawimo nuo maskolizsko reugo yra perkeitimas pakraipos laikraszczių kaslink nesutikimų su Anglija. Daugelis laikraszczių prikalbinėja randą stengties susitaikyti su Anglija, nežiurint ar tas maskoliams patiks ar ne; kaip sako, isz to Prancuzija daugiaus turėsiant naudos.

Wokietija.

Susirinko jau Wokietijos parlamentas. Tautos pasiuntiniams rando reprezentantai aiskzino, ko pareikalaua ant ateinančių metų. Pareikalaua daugiaus pinigų ant sudrutinimo kariaunos ir karszkos laiwynės. Wien ant padirbdinimo naujų laiwy reikalauja 62166000 markių. Kaslink gi kariaunos reikalų, tai tuom tarpu reikalauja wien 10 milijonų markių ant parengimo rewolweringu kanuolių, bet toliaus rengiasi reikalauti daugiaus. Wokietija mat stengiasi ant tiek sudrutinti sawo laiwyne, kad ji galėtu sasilyginti nors su prancuzizska, bet kad Prancuzija kur kas turtingesnė už Wokietiją, todėl anai tas atseina lengwiaus. Neturtinuos Wokietijos gywentojai, slogi-

nami kas metą didesniais mokeszcziais, o neturėdami sau nuo rando atsakanczio atlyginimo, pradeda garsiai rugoti. Galima todėl paabejoti, ar parlamentas užgirs reikalaujamus rando kreditus. Rando laikraszcziai jau dabar gazdina, kad, jeigu parlamentas neužgirs tų kreditų, cecorius rengiasi ji paleisti ir apgarsinti naujus rinkimus. Galima wienok paabejoti, ar iszdrys tą padaryti, nes per naujus rinkimus susidrutintu wien socialistų partija, kuri wisada prieszinasi pawertimui kraszto i kariaunos kazarmes. Dabar socialistų pasiuntinių yra 34, o jų per kiekwienus rinkimus skaitlius iki sziol pasidwigubina—taigi, wieton 34, galėtu naujam parlamente atsirasti jau 68 waldžių prieszinikai. To nė Wokietijos cecorius, nė jo tarnai ne norės. Apart to, sawo netaktizskumu randas nužudė 18 balsų lenkizskų pasiuntinių, kurie iki sziol kantriai laukė paluosawimo panczių ant lenkų uždėty ir todėl gerindamiesi balsawo už rando reikalus. Dabar lenkų balsai bus prieszingi waldžių užmanymams. Wokietijos cecorius, artai norėdamas pasigerinti Maskolijos waldonui, ar gal su juom susitaręs, pradėjo, nepasiklausęs parlamentu, nors teip elgtiesi pagal konstituciją ne turi tiesos, megždžioti wisame Maskolija. Dabar atėjo įsakymas wisiems Szlezijos Poznaniaus ir Wakariųjų Prusų provincijų geležinkeliams praszalinti wisus ant jų tarnawisius lenkus. Taigi mat, kur waldžios neteislingai elgiasi, ten ir konstitucijos nuo skriaudų ne apsaugoja wienos wieszpatsystės gywentojų dalies.

Pietinė Amerika.

Maisztai ir naminės kūrės republikose Pietinė Amerikos tai ne naujiena. Dabar sztete Bchia, Brazilijoje, pakėlė maisztą kaimieciai dėl kokių ten tikėjimizskų priezaszczų. Kaimieciai apskasė kaimus ir ginasi nuo waldžių, atsisako jų klausyti. Kariaunos wieszininkas, isztraukęs ant jų apmalszinimo, pareikalawo pastiprinimo, nes su pajiegomis, kokias turi, nepasitiki maiszto pergalėti. Besitraukianti ilgai naminė karė isztusz tino wisai wieszpatsystės izla, truksta jau ant užmokėjimo algos kareiwiams, taigi tie, priwerstie maitytiesi isz plėzimų, o tie wėl tankiausiai ir gimdo maisztus tarp gywentojų.

Maisztai kitoj Pietinės Amerikos republikoj, wadinamoj Uruguaj, teipogi nesiliauja. Rando kariauna iszsiusta priesz pasikėlius likosi sumusztu. Drucciausiai maisztas laikosi krasztuose nuo Brazilijos rubežiaus. Jeigu czia juos sumusza rando pajiegos, tai jie perbėga Brazilijos rubežį, kur susidrutinę, wėl sugrįžta atgal. Todėl maisztas gali trauktiesi kaszin ilgai; jis gal pagimdyti karę tarp Brazilijos ir Uruguajaus.

Iszpanija ir jos waldybos.

Iszpanija pirkto Anglijoj du laiwu pritaikytu skandinimui tarpedinių laiwy. Iszpanija siunczia naują kariauną ant pasikėliusių salų: ant Kubos ir ant Filipinų. Kaip stowi maisztas ant Ku-

bos, sunku žinoti, nes teip iszpanijony kaip kubieciai melagirgas swietui suteikia žinias: nė wiena pusė dar niekada czia ne prisipažino, kad butu kada nors tapusi sumusztu. Jeigu kubiečių garsinamos žinios butu teisingos, tai jau seniai jie butų turėję su wisu iszpanijonis iszwyti, jeigu wėl tikėti iszpanijonų žinioms, tai wėl maisztas jau seniai butu turėjęs tapti apmalszytas. Kubieciai melagystes platina todėl, kad tuom nori pasirodyti twirtesniais negu isztikro yra ir per tai tiki užipelnyti ant Amerikos pagelbos, iszpanijony isz patį daro, nes nori nuo Iszpanijos gywentojų slėpti sawo silpumą.

Kaip ten wienok ne butų, ne užlgio turės ateiti tikresnės žinjos. Dabar iszpanijony sukrutėjo ir nėra bewiek dienos, kad kur nors ne atstiktų didenis ar mažesnis susirėmimas. Generolas Figueroa iszwaikė kubiečių pulkė, kurisai susirėmime nužudė 11 užmusztų ir daugel paszautų paliko ant lauko. Bet czia iszskyrstyti susirinks jie kitur. Provincijoj Havana pulkaunkas Durango nuwijo kubiecius nuo Cano. Muszyje kubieciai nužudė 10 užmusztų ir daug paszautų. Generolas Weyler prispeitė kalnuose skaitlingiausią turintį pulką kubiečių wadą Macco. Todėl neužlgio galima laukti didelio muszio. Jeigu iszpanijonėms pasiseks czia pergalėti, susidrutis ir pamatai jų waldymo. Kaip sako, Macco turi apie 40,000 gerai apginkluotų žmonių.

Ant Filipinų salų teipogi atstiktų didenis pajėgų susirėmimas. Iszpanijonų, wadas, Arteoga, sumuszę skaitlingą pasikėlėlių pulką. Muszyje krito 400 pasikėlėlių. Kitos wėl žinios praneza, kad maisztininkai prisiartino prie didžiausio salų miesto, Manilles ir rengiasi pasistengti isz jos iszpanijonis iszwyti. Paskutinėms wienok žinioms sunku įtikėti.

Korėjos sostap lėj Seul užtko teipogi maisztai. Koreanizski urėdnikai padarė sukaltį: norėjo jie mat paimti sawo karalių isz namų maskolizsko pasiuntinio, kur jis dabar gyvena ir priwersti sugrįžti i sawo ločny rūmą. Ant apgynimo karaliaus, nuo maskolizskos laiwynės atėjo jurininkai su wiena kanuole.

Maisztai ant salos Madagaskar priesz prancuzų waldžią platina. Tuom tarpu maisztininkai pasitraukė nuo salos sostapilės, kur susirinkusi prancuzizska kariauna. Dėl tų maisztų neatkanka czia kolonistai; prekyba ir iszdirbystė su wisu apstototi turėjo.

Isz Lietuwos.

Skaitymas apie latwius.

Ant susirinkimo antropologijos draugystės Peterburgo universitete, p. Koropczewsky laikė pranezimą apie buvusią Rygoj Latwizską etnografizską parodą. Ilgas wokiečių waldymas ir įtekmė jų kultūros neisznainko latwų tautystės. Pradžia latwų raszlawos siekia 16 amžiaus, iki pusiai bėganczio amžiaus ji buvo wokiečių rankose; buvo ji su mažais iszėnimais tikėjimizska. Nuo 1860 m. raszlawos pakėlimą paėmė pats latwiai. Druage su pasidauginimu laikraszczų, dar labiaus pakilo skaitlius knijų latwizskoj kalboj. Nuo 1868—1895 m. latwizskoj kalboj

iszėjo 4933 knijos; skaitlius mokslizskų knijų paskutiniuose metuose žymiai pasikėlė. Apzwietims žmonių žymiai pakilo nuo 1875 m., tai yra nuo laiko kada Latwijos mokslainėse pradėjo waiokus mokinti prigintoj jų kalboj; nuo 1880 m. i mokslaines įwedė maskolizską kalbą, bet tas jau ne atsiliepė teip pawojingai, nes tautizska dwasia tarp latwų buvo jau pakilusi. Kuom yra szįdien latwiai, parodė jie įrengdami latwizską etnografizską parodą. Parėngimas parodos kasztawo 20000 rublių. Daugiausiai ant parodos buvo apsidėnyę; toliaus latwų gyvenimai. Szįdieninis latwizskas namas ne panaszus i maskolizskus suskretusį butą, bet gal bet pawadintas dwarponių namais. Naminiai iszdirbimai toli užpakali palieka iszdirbimus ukinių maskolizskų.

Prancuzizski oficierai Wilniuje

Atsilankė dabar i Wilnių trys prancuzizski oficierai. Pasirodė jie Wilniaus kariaunos wieszininkui ir Oržewskui; atlankė paskui ir junkerų mokslainę. Wakare, kada pasirodė teatre, susirinkę maskoliai pradėjo szukauti: „vive la France“ (tegul gywuoja Prancuzija). Teatro muzikantai užgrįfjo prancuzizską nacjonalizską giesmę, su kuria pradėjo szio amžiaus prancuzai traukė i swietumus krasztus ant iszluosawimo waldonų prispaustų žmonių. Dabar mat laikai persimainė, persimainė ir prancuzų nuomonės: jie szįdien tarnauja bjauriausiam isz szios gadynės despotų.

Nelaimė ant geležinkelio.

Dwi nedėlios atgal patalpinomo mes trumpą žinutę apie susimuszimą geležinkelio trukių, netoli Sokolkos, Garteno gub. Per tą susimuszimą geležinkelii reiks žudyti apie 800000 rublių, taigi werte sudaužytų wagonų ir taworų; pridėjus prie to dar tą, ką prireiks užmokėti užmusztų szeimynoms ir suzeistiams; geležinui kasztuos tas apie 1500000 rublių. Isz tirinėjimų pasirodė, kad kaltė czia yra wien telegrafutės stacijos Kuznica. Užweizėtojas stacijos Sokolka, pirm iszleidimo trukio paklausė per telegrafą, ar iki Kuznieai kelias liuosas, gawo atsakymą, kad teip. Telegrafutė mat užmirszo, kad parziniis trukis ką tik iszėjo, todėl isz Sokolkos ant tų paczių rėlių iszėjo prieszais kitas trukis. Telegrafutė, pamaziusi sawo klaidą, tuojaus atsiuntė kitą telegramą, bet jau buvo per wėlai: iszėjusio trukio sustabyti jau buvo negalima, taigi trukiai ir susimuszė.

Andros ant jurių.

Neseniai siautė smarkios audros ant Baltizskų jurių, laike kurių susidaužė keletas laiwy; prie to ne apsiėjo ir be žmogizskų aukų. 6 d. Lapkriczio, įtakoj upės Narowos susidaužė anglizskas laiwas „Montrose“, prie ko laiwo kapitonas ir jo sztejermonai prigėrė. 9 d. Lapkriczio ant Kurszės kranto wėtra iszmetė, netoli Fiksburgo, finlandizską laiwa „Kanuto“; czia teipogi prazuwo laiwo kapitonas ir wienas jurininkas. Tą paczia dieną, netoli Dommesnes, susidaužė holandizskas laiwas „Kapella“, prie ko teipogi laiwo kapitonas ir wienas jurininkas prigėrė.

Nukirpo nosį.

Žinote, kad žydai, kur eina apie uždarbį, neretai tarp sawų susipyksta; kad praszlini sawit rpinius tarp jų nesutikimus, kabulas jų padalina kaimus krominikams; kur wien kromininkas prekiauja, ten kitam tą patį daryti yra užtrausta. Miestuose teip dalinti pirkėjus jau yra sunkiaus, todėl czia ir atsitinka susipykimai tarp žydų pirkėjų. Mieso Baltogėj (Bialostoke), Garteno gub., susipyko du kromininkai. Priežasdis piktnomo buvo ta, kad kaip wien, teip ir kits isz kromininkų norėjo pristatyti taworus gywentojams namų wieno isz tų kromininkų. Besibarant žydeliams už pirkėjus, wien isz kromininkų, S. sugriebė žirkles ir su jomis i pykęs teip drucziai suspaudė nosį kito kromininko, Ch, kad noselė ir pasikabino tik ant pasilikusios dar skuros krasztelio. Tasai atsitiko ne besipykstanczių tarp sawų namuose, tik gyvenime, i kurį kromininkas Ch. nugabeno pareikalautą cukrų, o namai tie buvo apskritij, kurį ant prekiawimo pisisawino šau S. Reikėjo tuojaus czia pakwiesti ir gydytoją, kurisai nukirptą nosį wėl prisuwo. Paszaukė, žinoma, pirmą policiją, bet ant jos įsakymo nosis sulipti nenorėjo, todėl tapo paskui jam daktaras pakwiestas.

Perkuniya.

Nepaprastai wėlai szį metą Slonimo pawietą, Garteno gub., atlankė smarki audra ir perkuniya. Užtkio ji 4 d. Lapkriczio. Lijo teip smarkiai, kad kaimo Storożowszczizna wanduo pradėjo i namus wertziesi per langus. Perkuno trenksmai nesiliowė: 8 namuose dar ir dabar yra apswaiginti perkuno žmonės. Wienuose namuose perkunas apswaigino wisą szeimyną: wyra, moterį ir du waiuku; isz tų moteris ir ne atsigaiwaliawo, nes prie gawinimo ėmėsi per wėlai. Nors daugelis atsitiko įtrenkimų, bet gaisro perkunas niekur nie pa gimdė.

Jawų prekes.

Jawų prekės truputį wėl pakilo. Liepuij už rugius mokojo po 63 kap. už pudą; už awizas 56—60 kap., už lietuwizskus geriausias 62—65 kap. Už miežius 61—63 kap. Grikai po 70 kap. Žirniai po 62—63 kap. Sėmens po 94—95 kap. Karaliaucziuje už kwieczius moka po 102 kap. už pulą; už rugius widutinizskus po 60 kap. už geresnius po 67 kap. Už sėmens po 105 kap. už geresnius po 112 kap.

Maskoliai kareiwiai Prusuose.

Moszėj, netoli Margrabowo, Prusų Lietuwėj, kasa dabar kanalą. Dėl stokos pigių wietinių darbinjų, darbą wedanti padarė sutartį su kareiwizskoms waldžioms Suwalkuose, kurios atsiuntė ant darbo i Prusus 50 maskolizskų kareiwų. Darbininkai tie dirba gerai ir gauna už darbą tik po 1 markę 90 fenigų ant dienos ir isz tų dar užmoka po 40 fenigų pulkauninkui už tai, kad juos leidžia uždabti.

Trukių suwazinėti.

Wilnių mat pradeda pawydyti garbės Chicago: Chicago kas dieną bewiek geležinkeliai ką nors suwazinėja, tas pats pradeda atsitikti ir Wilniuje. 12 d. Lapkriczio, kasierius Warszawinio geležinkelio, Plecnikow, eidamas i darbą, likosi perwaziuotus trukio bėganczio isz Minsko; jam ratai nupjowė abi koji. Nugabeno jį i ligonbutį, bet nežinia ar pasiseks nuo myrio iszgelbėti.

Tą paczia dieną, ant susikeitimo geležinkelio linijos su Szkaplerine ulyczia, darbininkas Garrest pateko po maszinis ratais ir likosi ant wietos užmusztas.

Linų pirkėjai.

Neseniai patalpinome žinią, apie rengiamą prancuzizskos kompanijos didelę werpincyzią Lietuwizskame Minske. Dabar jau kompanija atsisaukė i žemės waldytojus ir praneszė jiems, kad įrengus werpincyzią reikalaus daug linų. Dabar siulo ji linų augintojams po 70 kap. už pudą neisznaintų, ką tik po nurowimui linų. Ant suteikimo noro augyti linus, kompanija žada dawiwėti kaipo rankpinigius isz wirszaus iki pusei wertzės wiso taworo. Atsiradus syki tai dirbtuwei, gal ir musų krasztu ukininkai brangiaus galės linus parduoti; gal pradės ir geresnes weisles auginti.

Žmogūdystė.

Dinaburge, kaip praneza „Nowosti“, likosi papildyta žmogūdystė. Wienam prekėjui senoms geležims pradėjo pawydyti kiti tuom prekiaujanti, kurie, nugirdė wieną waikingą, įsakė iszpterti kailį laimingo senų geležgalių prekėjo. Tas atėjęs i kromą pasakė, kad turi surinkti senų geležų, kurias nori parduoti i tokiu būdu nu-siuliwojo prekėją i tuszezią wietą ir su lazda numuszė jam kepupę. Tas pasilenkė, norėdamas ją pūinti, tasyk waikins sudrozė drucziai jam i galwą, suskaldė kaukalį, nuo ko tas ir pasimirė. Užmuszėjas atėjo paskui i policiją ir pats apsi-kundė.

Žiema Lietuwėj.

Lietuwėj užstėjo jau žiema. Wisos upės Kurszėj užszalo 17 dien. Lapkricz o. Szaltis pakilo iki 10 laipsnių Celcizaus termometro. Tą paczia dieną Wilniuje buvo 9 laipsniai. Nėris ir kitos upės užszalo. Kauno ir Suwalkų gub. szlezio buvo 8 laipsniai. Kaip kur žmonės pradėjo su rogėmis wazinėti.

Maskolizska žemdarbystės ministerija paskyrė žemės plotą Grauzynės pradinei mokslainei (Wilkawizskio pawietij, Suwalkų gub.) ant įrengimo sodo ir lauko pamokninimui waių žemdarbystės ir sodaynikystės. Jeigu paprastai pradinės mokslainės muų kraszte turisauwierje—sumaskoliuima lietuwų, tai pradinės žemdarbystės mokslainės tikrai but naudingos, nes gaėtų ziek tiek pamokyti muų žmonis geresnio budo ukawymu.

I Rygos technologizską institutą szį metą buvo paduota 500 praszimų nuo norinčių ji pailpti; tapo priimtu tik pusė to skaitliaus. Dabar mokslainė turi isz wiso 1300 besimokinančių. Seniaus tą mokslainę užlaukė Latwijos dwarponiai, dabargi, kadangi maskolizskas randas iwedė czia maskolizską kalbą, dwarponiai atsisakė toliaus szelpiti mokslainę.

Maskolizskas randas isz palengwo maino popierinius pinigų. Iki sziol iszleistos naujos „bumazkus“ 25 rublinės ir 10 rublinės; nuo ateinančių Naujų Metų paleis 5 rublines. Senosios wienok dar ne nužudė sawo wertzės; popieros iszleistos 1887 m. galės but apmainomos ant naujų iki galui 1899.

Jau dabar pradeda atsisaukti norinti pasirodyti ant ateinančios Wilniaus parodos, kuri bus atidaryta 13 dieną Gegužio ateinančių metų. Daugiausiai atsisaukusijų yra su arkliais, taigi dwarponių.

The Lithuanian Weekly

"Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Executes all kind of Job Printing and trans-
lating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed
"Lietuva" Publishing Co.,
#24 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis laikraštis
"LIETUVA"

Išleista kas Subata, Chicago, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARE.....\$3.00

Užsėdetoja A. OLSZEWSKIS.

Rašytojai (korespondencijos) ir laisvųjų ra-
šytojų adresai ant šio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.

924 33rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS.

Plaigai turi būti siunsti per MONEY ORDER arba
REGISTRUOTĄ GROSĄTŲ ANT RAŠKŲ

A. OLSZEWSKIO,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Amerikos.

Baime turi dideles akis.

Tarnaitė pastorius Morgano Woodo, Detroito, pamatė kokį ten vyrą iš užkulisų ant uolų ties namais, bet kad daugel buvo šaiznuolių apie wisokius užpuolimus vyrų ant jaunų merginų, o kad namieje buvo wien ji wiena, todėl ir pradėjo isz baimės pakinksi drebėti. Apie 9 walaudą wakare, iszgirdo kokį ten suziūžėjimą ant augstutinių namų lubų, patikėjo, kad jau isiwėrė koksai piktadarys; tiek dar turėjo drąsos, kad iszėjo i priemėn ir czia pamaciusi adaras wieno kambario duris, buvo persitikirinusi, kad kambaryj pasilėpęs piktadarys arba jeigu ne toks, tai nors wagilius. Idant apsaugoti sawę, iszlindo per langą ant stogo kitų namų ir juom prisitartino prie lango toliaus stowincio, iszmusę langą gywenimo Stewardenės ir per jį ilundo i widų. Gywenimo sawinikė persigandusi iszlėgo i priemėn ir pagriebusi už klankos, drucziai laikė duris, kad waglius, kaip tikėjo, negalėtų jos pagriebti ir czia pradėjo rėkti, szaukti kiek tik wėjo turėjo, ant to subėgo daugybė žmonių. Tuom tarpu kambaryj eanti mergina dar labiau persigando; jai pasirodė, kad piktadariai prie jos griebiasi isz dwiejų pusių, teipogi kaip galėjo, teip szaukė. Paszaukta telefonu palieja subėgo apsiginklawusi su rewolweriais ir lazdomis; atidarė duris ir rado czia pusiau apmirusia isz baimės wisiems pažįstamą pastoriaus Woodo tarnaitę. Wos kiek atsigriebusi, ji pasakojė policijantams wisą. Tie apstoja anuos namus ir pradėjo jieszkoti piktadarių, bet niekur nerado, nes jų czia nebuwo. Duris kambario, kurios buwo priesaszczia tarnitės iszszaczio, turbūt, ji pati paliko adaras.

Darbai gelbėjimo gywasties irednes.

Irdnė ta turi isz wio 256 gelbėjimo stacijas, isz kurių: 186 Atlantiko pakrantėse, 55 didžioju azerų ir 14 Pacifiko pakrantėse ir 1 ant upės Ohio. Skaitlius atsiradusių nalaimėję laiwų pereinose metuose buwo 437 su 4608 žmonių. Isz to skaitliaus likosi stacijų iszgelbėti 4595 ir tik 13 prigėrė. Wertė taworų ant tų laiwų siekė 12726530 dol.; isz to 1432570 dol. wertės taworų paskendo. 613 iszgelbėtų nuo prigėrimo žmonių rado prieglauda parengtose gelbėjimo stacijose. Isz wio skaitliaus iszgelbėtų, 82 žmogystos bet be abejonės prigėrusios, jeigu sargai stacijų nebutų suteikę pagalbos. Užlaikymas parengtų stacijų kasztawo isz wio 1491805 dol.

Surinkimai Amerikos izdo.

Amerikos Suwienytų Wiespa-
tyszčių izdijikas apgarsino ži-
nias apie izdo surinkimus ir isz-
leidimus. Isz tų žinių matyt, kad
surinkimai pereitą metą buwo ant
25,000,000 dol mažesni už
iszleidimus. Iszleidimai isz wio
pasiekė 352179446 dol. Nuo mui-
tų ant swetimų iszdirbimų su-
rinkta ant 7863134 dol. dau-
giaus; isz akczyžių 3341192 dol.
daugiaus; isz pardawimo žemės
27823 dol daugians negu užpereitą
metą. Isz wio pinigų ir popierių
izde yra 23483571 d.

Plesziku užpuolimas.

Milwaukee keturi plėszikai pa-
norėjo užmuszti jubilerą, Juozą
Medinkową ir jo moterį, o paskui
iszplėszti jo sztorą, pn, 160 Rud
s. Medinkow likosi ne pawojingai
paszautas, kada jisai norėjo isz-
weržti rewolwerį isz plėszikų nagų
ant szuwijų subėgo kaimynai,
kurie du plėsziku sulaukė ir ati-
dawė juos paskui atėjusiai polici-
jai; kiti du plėszikai pabėgo.
Paskui suėmė dar septynias ypa-
tas. Sprendžia, kad czia susikal-
bėję buwo czielas plėszikų pul-
kas, kurie i Milwaukee atkako isz
Chicago.

Patžudyste.

Isz New Yorko raso: 19 metų
mergina, Katie Klindist, apsigy-
wenusi ant firmos Stowarstown,
isz gėdos kad tapo neszezcia, pa-
norėjo nu-izudyti. Ant lauko už
degė sukrautą kornų kruwų ir
pati iszoko i ugnį, tikėdama rasti
rasti czia galą. Rado ji isz-
tikro. Subėgė ant pagalbos isz-
traukė ją isz ugnies dar gywa,
bet buwo ji teip labai apdegusi,
kad neužligio pasimirė; pirma
wienok pagimdė waiką, kurisai
yra gywas.

Žiema Ameriko.

Isz wisų sztetų pareina žinios
apie užstojusius szalczius. Colo-
radoj, termometras rodė 9
laipsnius žemiaus zero. Rytiniuose
Colorados ir Nebraska kraš-
tuose buwo smarki dargana.

South Dacotoj siautė smarki
dargana; sniegas užbėrė kelius.
Gywuliai stimpą uuo szalczio ir
stokos paszaro. Sziaurinėj Dacotoj,
farmos likosi su wisu užpusytos.
Kalba, buk daug žmonių suszalo.

Didžiausi szalcziai yra apie
Salt Lake, Utah. Nieks czia ne
atmena tokių szalczių, koki buwo
27 d. Lapkriczio. Termometras
rodė 25 laipsnius žemiaus zero.

Smarkios wetros.

Isz Waco, Tex raso: Apie 20
mylių i pietus nuo czia perėjo
smarki wėsula, kuri iszgriowė
daugybę farmų. 5 žmogystos likosi
sunkiai apkultos, wienas gi wai-
kas ant wietos užmusztas. Wėtra
perbėgo 8 mylius iszilgai ir už-
ėmė wieną mylią pločio.

Per sztetą Kentucky perėjo
smarki wėtra, kuri iszwartė tele-
grafų stulpus ir pagadino gele-
žinkelių linijas. Eddyvillej isz-
griowė geležinkelio dypt, iszardė
wieną dirbtuwę ir nunesė stogą
Court house. Kuttawoj prapuo-
lė daug žmonių; sprendžia, kad
juos wėtra turėjo i upę sustumti,
kur jie turėjo prigėrti.

Užpuolimas ant trukio.

Isz Kansas City, Mo. Ant wa-
gono elektrisko trukio, su grįž-
tancizais isz teatro i Indepen-
dence, užpuolė koksai Oscar Bred-
ges. Norėjo jis iszkraustyti kiesz-
nius 70 wagone waziuojanczių
žmonių. Turėjo jis tris pagalbinį
žmonius, bet tie pabėgo; patį gi
Bredgesą suėmė.

Springwills, netoli Detroito,
tarnaitė, Rozė Leitz, uždegė wir-
tuwęj gazolininį peczyj, o paskui
jisai norėjo pripilti gazolinos.
Iszryk stiklinė su gazolina truko
ir užsidėgė; mergina atsirado
liepsnose. Ant jos szauksmo su-
bėgo kairyni, bet kol ugnį už-
gesino, tarnaitė teip baisiai ap-
degė, kad jos nespėjo nė i ligon-
būti nugabenti, tik po trijų
walandų czia jau ir pasimirė.

† Cleveland'o, Ohio, darbinį-
kiskos organizacijos rengia ne-
užligio didelį mass-mitingą ant
pareikalawymo apsunkyti swe-
timą ateiwystę. Terp kitko, jos
pareikalawus, idant kiekwienas
ateiwys, neturintis dar ukėsystės
popierių, jeigu peržengtų kuom
nors tiesas, kad butu tuojaus atgal
grazinamas i sawo seną tėwynę.

† Barn-wille Min. 26 d. Lap-
kriczo siautė czia smarki dargana;
užpusė geležinkelio linija teip,
kad trukiai per keturias dienas
negalėjo nė isz czia iszeiti, nė
ateiti. Turėjo pareikalauti snie-
ginių plugų ir tik jiems sniega
nuo rėliu nukasus, iszėjo pasąže-
rinis trukis Janik.

† Peoria Ill. Didelis hotelis
"Peoria House" sudėgė pereito
panedėlio naktyj. 120 apstojusių
hotelįj sweczzių su dideliu wargu
isz ugnies iszgubeno. Blėdys ug-
nies padarytos labai didelės.

† Montanoj iszpuolė neiszpa-
sakytai daug sniego; užstojo
czia ir szalcziai: sziluma nuo 30
laipsnių szilumos nupuo-ė ant 10
žemiaus zero, pagal Fahrenheito
termometrą.

† Chippewa Falls, Wis. Atėjo
czia žinios, kad ties Durando, upėj
Chippewa prigėrė 30 žmonių.
Upėj mat susigrudo ledai ir per
tai wandens iszsilėjo ir padarė
didelį twną.

† Wisa dalis su prekinyzioms
miestelio Leawenworth, Wash.
iszdegė. Ugnis pirmiausiai pasi-
rodė "Torto hotelj", kuriame ir
dwi žmogystos apgėgė.

† Nedėlios rytą sudėgė farma
Luthere Greeman, 4 mylios nuo
Perry N. Y.; ugnyje prazuwo ir
wisa jos sawiniko szeimyna su
sidedanti isz 5 žmogystų.

† Miestelis Ralston, Ind. Ter.
50 mylių nuo Perry, Okla, likosi
wėtros iszgriautas, prie ko ir ke-
liolika žmonių likosi sunkiai ap-
kultų.

† Isz Memphis, Tenn. pabėgo
paczto perdėtinis, pagriebęs su
sawim 12000 dol. pinigų.

Isz darbo lauko.

† Winių dirbtuwę Saleme, Oh.
priima 200 wirszaus darbinįkų.

† Media, Pa. 2000 darbinįkų
gauna czia darbą atsidasusiose
geležies dirbtuwėse.

† Akmenų dirbtuwę East
Claytone sudėgė. 100 darbinįkų
per tai neteko darbo.

† Kastynės Charleso Grub,
Silver Springs, Pa. pakėlė sztraik-
ką 125 dirbė jose darbinįkai.

† Dirbtuwę "Noxbury Carpet
Co" Bostone likosi uždaryta ir per
tai 1200 darbinįkų neteko darbo.

† Isz Mithunoy City, Pa., pra-
nesza, kad tenai darbai prie anglių
eina gerai. Darbinįkai dirba per
isztisas dienas.

† Phillipsburg, N. J. Ameri-
can Steel Iron Mill, kurios gana
ilgai stowėjo, pradeda wėl dirbti.
Atsidaro ir Standard Silk Mill.

† Lawrence Mas: Pambertonio
dirbtuwės pradėjo wėl darbą;
dabar priėmė 500 darbinįkų,
priesz uždarymą dirbo jose 800
žmonių.

† Dirbtuwę Sanford Ma-
nufacturing Co. Stanfordo, Mo
pradėjo darbą. Iszryk priėmė 400
darbinįkų; jeigu iszlygos pagerės-
toliaus, priims dar 200.

† Grand Rapids'e susitwėrė
kompanija, kuri dirbs naują gele-
žinkelį nuo Sziaurinio Ohio i
Battle Creek, o isz czia i Grand
Rapids ir i Grand Haven.

† Chicago's laiwų dirbtuwėse
prasidėjo darbas. Dirbtuwės dirb-
dina diktai laiwų. 3500 darbi-
nįkų randa czia uždarbį. Pau-
giausiai darbinįkų priėmė dirbtu-
wės ant upės Calumet, South
Chicagoj.

† Ashland, Pa. Szafas Centra-
lia, prigulintis Lihgh Valley
Coal Co. tapo uždarytas, Per tai
500 darbinįkų neteko darbo.

Likosi įrengta keletas wilonių
iszdirbimų dirbtuwų, nors seno-
sios ne dirba dar teip, kaip dirbo
pirmiaus. Pasidaugino darbai wi-
nių, geležies, wario ir szwino isz
dirbimų dirbtuwėse.

† Kompanija Anaconda, But-
te, Mont. apgarsino, kad nuo 1
Gruodžio szij metų numazina
darbinįkų uždarbį iki 3 dol. wiet-
on \$3.50, kaip buwo iki szio. Ap-
linkinės kastynės rengiasi pa-
daryti tą patį.

† Sherdsaville, Oh likosi už-
darytos, kastynės ir 350 darbinį-
kų neteko darbo. Czia darbinįkai
paliowė dirbė, nes nesutiko ant
numazinimo uždarbio iki 45c.
wieton 60c. už toną iszkastų
anglių.

† Ohio Falls. Wagonų dirb-
tuwų kompanija Jeffersonvillej
gawo užsteliawimą ant wagonų
nuo wienos meksikoniskos gele-
žinkelio kompanij isz rno keletas
kompanijų isz Suwienytų Wiesz-
patyszčių Sziaurinės Amerikos.
Dirbtuwė tipo atidaryta nuo
pereito utarįko. Isz syk' priėmė
400 darbinįkų, bet skaitlių jų
žada padidinti teip, kad nuo
Naujų Metų dirbs czia 2000 dar-
binįkų.

ISZ
Lietuwiszku dirwu
AMERIKO.Reikaluose Bostono Lietu-
wiszkos bažnyczios.

47 "Lietuwos" numeryje mes
patalpinome užkwietimą ant mi-
tingo Bostono lietuwų, jų pa-
rapijos reikaluose. Dabar gawo-
me nuo prabaszcziaus tos parapi-
jos, kunij Griciaus, laiszką, ku-
riuom mums užmetinėja, buk mes
suwadžiojame žmonis, kadangi
Bostono lietuwiszka bažnyczia ne
turint dar wardo, taigi ji ne gal
wadintiesi Szwento Kazimiero
bažnyczia. Toliaus sawo užkwie-
time, komitetas garsino, kad ant
mitingo jis iszduos raportą, ką
girdėjo pas archiwyskupą — ant
to, kunigas Gricius sako, kad
isz parapijonų ir isz komiteto sa-
narių nieks ne buwo pas archi-
wyskupą. Kaslink wardo paczios
bažnyczios ir atsilankymo sanarių
komiteto pas archiwyskupą, tal-
piname patai-ymą kunigo Gri-
ciaus, nors tie dalykai, pagal mu-
sų nuomonę, ne swarbus, nes ne
jie gimdo nesutikimus lietuwisz-
kose parapijose. Užkwietimas pa-
rapijos komiteto buwo patalpin-
tas kaipu priwatsziskas apgarsini-
mas, o už tokius niekur ir nieka-
da laikaszczijų redystės ne atsa-
ko, todėl ir taisyti klaidas ir li-
nėti kiek tokiuose apgarsiniuose
teisybes, tai ne redyszčių pri-
derystė, bet tik pasiraszusių po
apgarsinimu. Bažnyczijų gi komi-
tetai, kaipu korporacija, turi wi-
sur tiesą apgarsinimus padawinė-
ti, nes jie turi sau pawestus ne
wienstowio žmogaus reikalus,
bet wisuomenės. Už tuos apgar-
sinimus wienok atsaiko wien tie,
kurie garsina. Redakcijos užsi-
minėti isztirumu kiek teisingi tie
apgarsinimai ne turi nė laiko, nė
galėjimo; ant galo tai ne jų pri-
derystė.

Naujas liet. Kliubas.

Brooklyn, N. Y., tėnykszcziai
lietuwiai uždėjo lietuwiszką Kliu-
bą po wardu "The Lithuanian
Club of Brooklyn". Mieris Kliu-
bo yra: įrengti kužyną, užlaikyti
wisokius knigas ir wisokius
laikraszczius dėl apsiszwetimo.
Smariai i Kliubą prigulinti gaus
wisokias knigas ir laikraszczius
skaityti dykai. Adresas Kliubo
salės: 73 Grand str. Yra užpra-
szoma kuodaugiausai lietuwiai
prisiraszyti prie naujo Kliubo.

P. ABRAITIS.

† "Garsas," 48 nr. paduoda,
kad "Susiwienijimo Lietuwų
Ameriko" prezidentas, Kn.
Žilinskas apsigro, todėl su wis-
kiais reikalais reikia kreiptis prie
Vice prezidento, P. Winco Zu-
kautsko.

Box 200. Northampton, Mas.

"Kardui".

P. Ožkailis wėl mus bara ne-
wa už pagyrimą centralizacijos.
Jeigu butu panorėjęs "Lietuwų"
patilpusi raszta perskaityti su
atydą, tai ne butu mūsų straips-
nyje radę uę pagyrimo, nė nupei-
kimo. Mes gynėmė wien "Tėwynės
Mylėtojų Draug." priesz norintį
centralizuoti wisus lietuwiszkus
reikalus "Susiwienijimą". Taigi
jau tas rodytu, jeigu p. Ožkailis
butu pasistengęs geriaus perskai-
tyti, kad mes centralizaciją ne lai-
kome dabar už naudingą. Todėl ir
apie suteiktą mums, naudingą pa-
mokinimą" galime wien pasakyti,
kad jis wisai ne buwo reikaling-
gas; mes ne matome czia
reikalo placziaus mūsų nuomones
aiszkinti. Centralizacija iszbuwo
sawo laiką, negalima pasakyti,
kad wisi jos darbai butų buwę
blėdingi. Ar sziaudien ji tinka,
mes apie tai neiszsitarėmė; kad-
gi mes apie jos wertę ne raszė-
me, pasakėmė wien tiek, kad lie-
tuwiams ji ne tinka dabar, ar tiks
toliaus, ar ateis kada nors jos
reikalas, to nė mes, nė p. Ožkai-
lis žinoti ne gal; apie tą nusprę-
sę, jeigu to prireiks, pats apsiszwietę
lietuwiai. Norint užlaikyti tautys-
tę, ne kartą gal pakilti reikalas
sucentralizawimo pajiegų, szia-
dien mes to padaryti ne galime,
dėlto ir spaudžia mus maskoliai,
wokiečiai arba ir kiti. Jeigu gi
p. Ožkailis ne laiko lietuwystės
už neubutiną reikalą ir tik lie-
tuwiszka kalba pasinaudoja tuom
tarpu ant įkwėpimo lietuwiams
sawo nuomonių, tasyk kas kitas
— žinoma, kad tasyk centralizaci-
ja nereikalinga. Ne retai jos turi
griebtiesi ir darbinįkai ant isz-
derėjimo geresnių iszlygų, ant
pagerinimo sawo buwio. Jeigu ne
mokėtu sucentralizuoti sawo pa-
jiegų atsitikus reikalai, ne galėtų
nieko iszkariauti. Gal ir tas ne-
reikalingas?

Su ataskymu mums "Kardo",
kaslink lietuwiszkos gramatikos,
mes sutinkame. "Kardas" sako,
kad yra kam apie jos iszleidimą
rupintiesi. Mes sawo atsiliepime
ir praszėme wien ne niekiatitų, ku-
rie tą aprupinimą ant sawę paė-
mė. Kaslink altruizmo, mes nega-
lime sutikti su "Kardo" motyvais.
Dora krikscioniszka ir Buddos
turi bewik tą patį pamatą. Jeigu
krikscionizybė nė perdirbo žmo-
nių, tai jų ne perdirbo ir Buddos
mokslas, nes žmonės perėmė ne
dwasią mokslo, bet tik jos for-
mas, žmonės sugadino kaip wien-
ą teip ir kitą. Nuwarginti 6 mil.
gywentojų Tibeto priwersti mai-
tinti 3 milijonus kunigų, kurių
darbus wėl palengwina wejiniai
maldos malonėliai ir kitokios pri-
gawystės. Kaslink Meksiko, ten
altruizmo, turbūt, niekada no bu-
wo, kadangi Montezumų wald-
žia buwo despotiszka, parenta
ant centralizacijos, kokios ne
kenczia p. Ožkailis. Kaslink Peru,
nors czia buwo komunistiszkas su-
rėdymas, bet ji prižiūrėjo despo-
tiszka inkų waldžia, teipogi jų
rankose sucentralizuota. Wisur
centralizacija dawę pamatą kul-
turai ir tautystei, be to jos nie-
kur nesutwėrė. Ar ji gera, ar
remiasi ant teisybės, mes apie
tai nesigincijamė.

Walkai sugedino suaugu-
sius.

Pereitame "Lietuwos" nume-
ryje patalpinome mes žinią, pa-
semą isz „Przeglądu Wszzechpol-
sko" apie atsitikusius Mintaujos gi-
mnazijoj maisztus už maldą masko-
liszkoj kalboj Kad apraszytas ten
atsikimas turi but teisingas ir kad
gimnazijos direktorius, nenorėju-
sį skaityti maldą maskoliszkai
mokintinį lietuwį, Juozą Tobulį
iszwijo, rodo tą paskui waių isz-
siustas ant apszwietimo ministe-
rio wardo praszymas, užtariantis
už iszwytajį. Tasai waių prasz-
ymas buwo patalpintas "Vieny-
bėj", kur mes ir perspaudinamė.
Jis yra szitoks:

"Jo szwiesybei, ponui apszwie-
timo ministeriui, žemiaus pasira-
szusių mokintinių katatalikų
Mintaujos gimnazijos, žemiausi as
praszymas".
„Wieszpats Diewas sutwėrė tau-
tas, dawė joms ywairias kalbas ir
liepė garbinti Sawę tose kalbose.
Matoma Diewas myli lygiai wi-
sas kalbas. Mes dar budami ku-
dykiais, ant kelių mūsų motinų,
iszmokom melstis prie Szwerto-
jo kiekwienas sawo kalboje. Mes
norai melsimės ir už mūsų cieco-
rių tėwų prigimtoje kalboje. Juk
tas wisur ir wisad daleidziamas.
Lietuwos kunigaiksczcziai ir Len-
kijos karaliai, kada, kaip mus
mokina istorija, waldė wakarinę
Maskolijos dalį, leido masko-
liams garbinti Diewą maskolisz-
koje kalboje. Net totorių, užka-
riawę Maskoliją, ne wertė mas-
kolius melstis totoriszkai. Paga-
liaus, seniosios musų-gi gimnazi-
jos, mūsų draugams liuteronams
pawelyta melstis: wokiecziams
wokiszka, latwiams latwiszka i.
Kuomgi mes niekesni už juos?
Kam gi mes prasikaltom? Už
ką mus per kečą dienų
priwerčia, akise draugų liutero-
nų, melstis maskoliszkai, atinda-
mi mums tiesą, isz kurios jie nau-
dojasi? ..es meldziamė JUSŲ
SZWIESYBES iszklausti mus
ir pasirupinti apie tai, kad mums
but daleista melstis už WIESZ-
PATĮ prigimtoje kalboje. Jeigu
tas ne JUSŲ galėje, tai teikitės
paguldyti mūsų wakiszkus mel-
dimus po kojų JO CIECORSZ-
KOS DIDYBES, WISOMIELA-
SZIRDINGIAUSIO WIESZPA-
TIES MUSŲ MIKALOJAUS
ANTROJO".

„Dabar JISAI grįžta nuo drau-
gų SAWO katalikų prancuzų.
Budamas Paryžiuje, JIS i atlan-
kė kataliszką katedrą, O JISAI
isz tikrųjų mus iszklausys".

„JUSŲ SZWIESYBE! Pasiru-
pinkite apie tai, kas nuo JUS pri-
guli, kad ne iszwytu isz gimna-
zijos mūsų draugą, Juozą Tobulį,
atsiakiusį melstis maskoliszkai.
Jisai pasielgė teip, kaip ir
kiekwienas isz mūsų but pasiel-
gęs, jeigu mums butu liepta tas
kas jam buwo liepta daryti".

Pasiraszusių mokintinių buwo
suwirs szjntas.

Iszsiųsta 3 d. Spalinio, su ap-
sergėjimu, ant wardo apszwietos
ministerio.

Teip elgiaisi waiikai, teip jie
užstoja už draugą, o kaip suaugę
lietuwiai? Mūsų lietuwiszki
walszcziai, ant sawo susirinkimų,
ne drysta sau prigulinczių tiesų
reikalauti, iszdryso, rodosi, wien
Kurklių walszczionys, kiti dar
wis tyli. Kaip suaugę užstoja už
draugus, rodo tą begalinę judo-
szį, iszdawėjų sawo brolių, kokių
be miero priwisp terp lietuwiai.

Kada suaugę žmonės pradės
teip elgtiesi, kada jie teip stos
už wieną kitą, kaip Mintaujos
gimnazijos waiikai, tasyk masko-
liai neturės jau tiek drąsos mus
skriausti. Tasyk tik užstos ausz-
rai ir nuwargintoj Lietuwaj! Bet ar
ji užstos kada, sunku ant to
atsakyti. Jeigu mes amžinai eisimės
terp sawės, jeigu mes stengsimės
wien keukti wiens kitam — tie
laukiami laikai ne užstos nieka-
da. Senas priežodis sako: kiek-
wiena tauta turi tokią ant sawę
waldžią, ant kokios užsielpno.
Isztikro teip ir yra. Turėsimė ją
geresnę wien tasyk, kada pats
geresniais pastosime. Dykai, be
užsielpnimo nieks nieko gero ne
apturi.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo draugo Motiejaus
Kuklio, paeinanczio isz Suwalkų gub.
Seinų paw. Raudamonių kaimo. 4 metai
atgal kaip abudu sykiu pribuwome isz
Lietuwos i New Yorką. Jis pats ar kas
kitas, teiksis duoti žinią, nes yra
labai swarbus i jį reikalas. W. Mimout,
Box 107 Delancoy, Pa. (19-12)

Pajieszkau sawo brolio, Jono Kria-
ciaus, paeinanczio isz Kauno rėd. Re-
seinių paw. Kaltinėnų walošės. Pirmiau
gyweno Chicagoj, o dabar nežinau
kur. Teiksis jis pats ar kas kitas duoti
žinią ant szito adreso: Antans Kriaucius
Box 107 Delancoy, Pa. (19-12)

Pajieszkau sawo brolio, Jono Wasne-
wskio, paeinanczio isz Kauno rėd. Sziaulų
paw. Gerzdogos kaimo. Jis pats, ar
kas kitas, teiksis duoti žinią, nes yra
labai swarbus i jį reikalas. W. Mimout,
Box 557, Rumford Falls, Me.

13 metų atgal atwiko i Amerika Jo-
nas Jakas, Kauno rėdybos, Szetos pa-
rapijos, Užkaptų kaimo, palikęs paczią su-
mažias waiikas, jau 11 metų kaip nebe-
atsiliepia. Jei kas jį žinogys ar mirusį,
duokite žinią i „Ryto" Rėdytę, nes yra
swarbus reikalas: jo moteris to reikalauja.
(5-12)

Pajieszkau Antano Žemajczio ir Jono
Janulewicziaus, paeinanczių isz Gwywiz-
kių kaimo Kalwarijos paw. Suwalkų
gub. Teiksis atsiszaukti ant szito
adreso: Adomas Senkus
109 Emerie St., Shenandoah, Pa.

HYGIENĖ

— arba —

Mokslas apie užlaikymą sveikatos,
pagal Berners'ą.

[Tąsa].

Apart seilių, yra dar mūsų pilve ir kitose maitinimosi kanalo dalyse kitoki skystimai tarpinanti prarytą maistą.

Mūsų pilvas perkeičia prarytus valgio produktus. Ant galo, prarytas, gerai sukrumtytas ir iš dalies sutirpęs valgis, truputį panaszus į pieną, susijungia su krauju, kuris jį išnesioja po visas kūno dalis ir atnaujina jo dalis, kaip antai: kaulus, skurą ir t.t.

Atkreipiu čia dar jūsų atydą ant to, kad viskas, kas ne gal but sunaudotas, turi but kuo greičiausiai praszalintas iš organizmo.

Dabar, kada jau persitikrinote, kaip svarbiu yra daiktų sudėtinimas mūsų pajėgų valgiu, pakalbėsime apie tą, kokios veislės turi but mūsų maistas, kokio mūsų kūnas reikalauja.

Kokius tai visokropus daiktus mes valgome ir geriname.

Ar tai gerai, ar ne? Gerai. Nesakau vienok, kad naudingų but ir sveiku valgyti ant syk daug visokių valgių, bet jų maizymas, kaip antai maizyti mėsa su duona arba su daržovėmis yra reikalingu.

Yra vienok daiktas, kuriuom žmogus gal ilgą laiką maitytiesi be atmainymo, o tas ne kenks jo sveikatai ir jam. nenusibos

Kas tai do maistas? Taigi pienas. Žinote juk, kad maži vaikai per keletą mėnesių minta vien pienu ir geriausiai jiems kitokio maisto ir ne davinėti.

Kalbėjau jau, kad sveika yra mainyti maistą. Ne mainau to išsitarimo, bet tik atkreipiu jūsų atydą ant to, kad pienas gal but valgomas visokiuose pavidaluose. Kaip antai kaipo:

1. *Suris*. Nežiurint ant veislės surio, sudėtiniai jo visada yra tie patys, kaip ir mėsos, sudėtinis tuos vadina *proteinais*; jie atsiranda teipogi javų gruduose, žvėrių mėsosje, kiaušiniuose, žirniuose ir lesziukuose. Žaliuose kiaušiniuose proteiną galima matyti: yra tai baltymis.

2. *Sviestas*. Jis niekuom daugiau nėra, kaip riebumu atskirtu nuo kitų pieno dalių ir sudėtiniai jo yra tie patys, kaip alyvos, taukų ir t.t. Taigi pasirodo, kad valgydami koki nors riebių daiktą, visada jame valgome tuos pačius sudėtinis, koki yra piene.

3. *Cukrus*. Pienas yra saldus, taigi jame turi buti ir cukrus, kuris jį saldiu padaro. Jums gal rodosi, kad cukrų galima padaryti vien iš burokų, sulos arba iš cukrinių len drių, bet teip ne yra, randame jį javų gruduose, vaisiuose, kaip antai: vyzniuose, slyvose ir t.t.

Apart to, priminiau jau apie vieną daiktą, kurį visoki syvai mūsų kūno *perkeičia in cukru*, tai yra apie krakmolą.

Krakmolą yra rugiuose, kviečiuose, bulvėse, ryžiuose.

4. *Mineralai*. Apart augsčiaus paminėtų pieno sudėtinų, yra dar kiti, kurių mes negalime matyti, bet juos ištyrė mokslinčiai chemikai.

Yra tai visokios druskos ir kitoki mineralai, labai mūsų kūnui reikalingi, kaip antai, ant sudėtinimo mūsų kaulų, ant padarymo jų drutais. Mėsa, daržovės, medžių vaisiai turi savyje teipogi tulas iš tokių druskos veislių; paprastai gi druską suteikiame valgiams juos sudydami.

Ar tai jau viskas? Jeigu iš pieno kvortos atidalyšime surį, sviestą, cukrų ir druską, kasgi dar pasiliks daugiaus?

Liks dar diktai *wanduo*.

Žinote juk, kaip labai mums vanduo yra reikalingas. — Ar tai gerdami kavą, arbatą, ar su kitokiais valgiais, mes sunaudojame kas dieną daug vandens.

Dabar išskaitysime paeiliuom viską, ką mes neatbutinai reikalingu ant mūsų maisto suradome:

1. Proteina arba baltymis;
2. Taukus.
3. Cukrų (ir krakmolą).
4. Druską ir kitokius mineralus.
5. Wandenį.

Matote todėl, kaip neatbutinai reikalingas mums yra pienas, nes jame yra visi augsčiaus paminėti sudėtiniai. Labiausiai jis reikalingas yra vaikams, o tai todėl: pirmiausiai, kad lengviausiai jį pilvas sunaudoja; o toliaus, kad visi reikalingi mums ant maisto sudėtiniai atsakanciojo daugumo yra susimaišę. Nėra jame nė per daug cukraus, o per mažai taukų, arba per daug taukų, o per mažai vandens.

Dabar dar pakalbėsime apie vaikų maistą, pirmą negu pereisime prie suaugusių žmonių maisto. Geriausiai yra, jeigu vaiką pati motina krutimis maitina (žinoma, jeigu

ji su visu sveika). Jeigu motina to padaryti ne gal, reikia vaiką maityti pienu, bet jį pridėti truputį cukraus ir vandens, o tai todėl, kad karvės pienas ne suvisu toks jau kaip pienas moteries. Bet tokiame atsitikime reikia didelio atsargumo. Jeigu tik pienas bus sutrauktas, yrintas ne czystame inde, paduotas vaikui per szaltas arba per sziltas, vieton gero, galėtu vien užkenkti.

Pilvas mažo vaiko neįstengia perdirbti tokių valgių kaip duona arba pyragai, vodingi jie jam dvigubai, nes ne tik kad terszia jam pilvą, bet stabdo priėmimą tokio maisto, kuris jam neatbutinai reikalingas, kaip antai pienas.

Yra gana tokių bepročių motinų, kurios giriasi ir džiaugiasi, jeigu apie savo vaiką gal pasakyti: „O! jisai viską valgo“, bet nepamisi lyja apie tą, ar jo pilvelis viską sunaudoja.

Ganta pati mums parodo, kaip turime maityti mažus vaikus, taigi neįsmintingai daro tos motinos, kurios nori už gantą buti išmintingesnėmis.

Vaikai tankiai serga tik todėl, kad jiems duoda tokius valgius. Kokių jų silpnas pilvelis perdirbti neįstengia.

Kada nekada gerai davinėti vaikams po truputį buljono arba rasalo, bet nelabai riebaus.

Neužmirškite, kad jeigu ne mirtį, tai ilgą ligą arba silpnumą gal atgabenti neatsakantis valgis.

Augant žmogui reikia ir drutesnio maisto, bet pienas niekada ne gal but paniekin tas.

Kalbėjau jau, kad mūsų organizmas reikalauja permainos maisto. Žvėrys, kaip antai: liutai, tigrai, besimaitinanti vien mėsa, turi mažus pilvus, priešingai gi mintanczių žolė pilvai yra dideli, nes augmenis sunkiaus pilvas perdirba negu mėsa.

Žmogaus pilvas yra didesnis už pilvą pir mutinių, bet mažesnis už antrųjų, taigi gal perdirbti lygiai mėsa kaip ir augmenų maistą.

Galėtume misti ir vien mėsa arba ir vien augmenų maistas, bet tąsyk neįsrodytume sveikais ir tvirtais.

Dabar atsiminkime apie sudėtinis pieno, nes apie kiekvieną iš jų plačiau papasakosiu.

1. *Proteina* (suris, mėsa ir t.t.). Nors suris yra labai maitinantis, bet ne visada jį valgyti bus sveika. Nereikia niekada ligoniams ir vaikams davinėti jo po daug.

Kodel tai? Todėl, kad visada privalome ant to žiūrėti, koks valgis lengviaus pilve persidirba, one vien ant to, koks maitingesis. Sveikas, drutas žmogus gal valgyti ir perdirbti ir tokį valgį, koks silpną senelį, ligonį arba vaiką gal ligą istumti. Todėl neįsmintingai daro tie, kurie ne taiko maisto prie amžiaus ir sveikatos, kadangi tankiai neatsakantis valgis paduotas ligoniui greičiausiai jį gal į kapus nuvaryti ir už smarkiausią ligą.

Yra vienok istatai kaslink valgio, apie kuriuos teip senas kaip ir jaunas žinoti privalo, jeigu nori sveiku pasilikti. Potam, ką kalbėjau apie tas laibytes duodeles ir t.t. viliosi, kad suprasite, kad kietas žalias valgis nelengvai duodasi pilve perdirbti, nors ir butu teip sutrupintas, sukrumtytas ir sutirpęs, kad ir galėtu per tas mažytes skylutes pilvo persigriebti, tai ir tąsyk ne atgabentu naudos, nes pagadytu tas kūno prietaisas, apie kurias kalbėjau.

Sunki tesla arba duona, kieta mėsa, viskas yra nesveiku lygiai sveikam ir drutam, kaip ir vaikams ir seneliams.

Pasitikiu, kad mūsų moterys, atsitikus pragai, pasistengs gerai išmokti virti, idant tokiu budu apsaugoti savo vyrus ir gimines nuo ligų paeinanczių nuo negerai pritaistyto velgio.

Yra visokios mėsos veislės, viena iš jų sveikesni už kitą, nes ją lengviaus pilvas perdirba. Ir teip, kiekvienas žino, kad jautienė, ir avienu lengviaus persidirba pilve negu kiauliena; bet ir čia yra išėnimai: kieta kapisnis visada yra nesveika.

Taukai. Daugelis žmonių, ypacz gi vaikai, taukų ne mėgsta. Vienok jie reikalingi. Nereikia niekada versti vaikų valgyti tą, kas jiems nepatinka, bet reikia jiems valgį teip sutaisyti, kad jis geriaus patiktų. Riebi mėsa, arba taukai ne labai gal patikti, teipogi ir kitoki valgiai per daug taukų prisisunkę: iš kitos gi pusės ne gal valgiams jų trukti. Jeigu, paveikslan, vaikas nekenczia taukų, tai reikia jam duoti daugiau sviesto, bet kad sviestas brangus, geriaus pratinti vaikus prie kitokios taukų veislės. Tas pats yra ir su pienu. Yra žmonės, kurie jo su visu ne mėgsta, reikia todėl pasistengti kitokiū budu juos prie jo pripratinti. Duokite tokiems syki jį atvirintą, tai vėl szaltą, arba išvirkite ant pieno ki okį koki valgį ir išrasite koki gerą budą, kurisai ir nekencziantį pieno užganėdis.

(Toliau bus).

Isz wisur.

Isz Warszawas ateina žinios, kad 25 d. Lapkriczio, kastynėse Zagorze atsitiko smarki gazų eksplozija. 30 kalnakasių likosi užmūsų.

Anglijos randas paskyrė 5000000 dol. ant įrengimo katalikiszko uniwersiteto Irlandijoje. Kad tik už tą auką airiams neatseitu per brangiai užmokėti.

Grekijoje siautė smarki audra, paskui užtojo twnai. Apatinė Atenų (kraszto sostapilė) dalis yra wandens suvisu apsemta. Isz wandens isztraukė 70 prigėrėlių, bet turbūt yra jų ir daugiau, nes twnas užstojo umai.

Wokiszko kolonijose Pietrytinės Afrikos pasirodė badas. Laukai ir pievos wisai likosi wabalų isznaikinti: gywuliai stipma neturėdami maisto. Baduojanti cziabuwiai gywentojai pakėlė maižtus.

Hamburge sztraikuoja jurininkai ir portų darbininkai. Isz wiso yra 15000 sztraikierių. Į jų wietą atkanka swetini darbininkai isz Szwedijos ir Anglijos. Kitų Wokietijos portų darbininkai rengiasi teipogi pakelti sztraiką.

Kaliniai mieste Kassel, Wokietijoje, pakėlė sztraiką: pareikalawo jie nuo kalinio užweizdos sutrumpinimo laiko darbo nuo 10 ant 8 walandų per dieną. Kalinio užweizda ne iszklausė reikalawimo, todėl kaliniai pradėjo daužyti darbo įnagius ir griausti kalinio kambarius. Ant suwaldymo reikėjo paszaukti kariauną.

Laikrasztis „Galiezanin“ pranesza, kad apsigywenę Galiejoj armeniečiai, kurie buvo jau bewaik sulenkėje, meta dabar lenkystę ir griebiasi armeniszko kalbos; namieje jie jau nekalba lenkiszka, bet armeniszka; iszsiraszo sau armeniszkus laikraszczius iszeinanczius Tiflise, Wndobonoj arba Konstantinopolij.

Į miestą Barodą atkako Indijų wice karalius. Gywentojai priėmė jį iszkelningai, ant ko susirinko daugybė žmonių. Nežinia dėl kokios priežastės, susirinkę pradėjo grustiesi, kaip maskoliai ant Chodnieszko lauko. 20 žmogystų likosi ant wietos sumyniotų, o daugelis yra suzeistų.

Isz Indijų raszo, kad ten truputį paljo. Taigi gal dar ant laukų kiek pasitaisys; lytus galėtu praszalinti, arba nors sumažinti badą tame kraszte. Tuom tarpu, dėl bado užgimė juo liuos, paįrodė cholera. Isz didesnių miestų turtingesni gywentojai kelias į kitus krasztus: isz miesto Bombay iszsineszdzino 60000 gywentojų.

Belgijos sostapilės, Bruxelles, miesto roda pareikalawo nuo rando, kad wisi beturczių tėwų wai kai lankanti mokslaines gawtu jose ne tik tiktai knigas, bet walgi ir apsirėdymą. Ant surinkimo reikalingų tam tikslui pinigų užmanė uždėti ant turtiagų gywentojų tam tikrus mokeszczius.

Laikre manewrų prancuziszko kariszko laiwynes ant Atlantiszo oceano, ties De Lachevra, susimuszė do torpiediniai laiwai. Ant kiekwieno isz jų buvo po 16 kareiwų. Wienas laiwelis pasken do su wisais ant jo buwusiais žmonėmis, kitas gi teip likosi sugadintu, kad jį reikėjo umai wikti į uostą.

Mieste Sofijoje, Bulgarijos sostapilėje, per rinkimus į sobraniją (seimą) atsitko maizztai. Wal didios czia mat stabdo žmonėms tiuos balsawimą, wersdamos rinkti tik sau patinkanczius ypatas. Toks neteisingas waldzių elgimasi

sueržino žmonis, isz to ir gimė maizztas. Ant suwaldymo partraukė kariauną. Caribrade policija pradėjo szaudyti į minias žmonių ir užmuszė keliolika.

Paryžiaus laikraszcziai pranesza, kad porametų atgal, wiena turtunga Paryžiaus pardawinyczios sawininkė ismylejo į czigoną muzikantą atkakusį į Paryžų. Czigonas apleido sawo paczią ir waiką. Jo pati už 30,000 frankų pardawė sawo wyrą paryžietei. Czia jisai gyweno kaip norėjo: jo numylėtinė dawė tiek pinigų, kiek tik panorėjo. Todėl czigonas gyweno per daug linksmai, nuo to gawo džiową ir dabar pasimirė.

Transwaliaus republikos (Pietinė Afrikos) seimas užgyrė naujas tiesas apsunkinanczius ateiwytę isz swetinių krasztų. Tokias tiesas rengia Suwienytos Wiespatystės Sziaurinės Amerikos ir Brazilija (Pietinė Ameriko); angliszko Australijos kolonijose jau yra iszduotos. Taigi wisur rengia apsunkinimus musiszkiems. Kasgi mums lieka daryti? — arba apsiszwiesti ir susilyginti tame su kitoms swieto tautoms, arba pasilikti namieje; beje, dar maskoliai neapsunkino mums iszeiwystę į Siberiją.

Mieste Nižnenowgorode, Kopylowo namuose, wieną jų gywentoją, iszeįsusi į priemenę pamatė kituose namuose ugnį. Pribėgo arcziaus ir rado: priemenioj ant grindų gulėjo moteriszko aplieta kerosinu ir degė. Ant riksmo su bėgo žmonės, ugnį užgesino, bet moteriszko buvo jau ne gywa. Speja, kad ją pirma užsmaugė jos wyras, Tiukalowski, o paskui meto tokiu budu norėjo kūną sudeginti. Kada subėgė žmonės įsiweržė į Tiukalowskio namus, tasai sėdėjo sau ramiai girtas ir ant užklausymo nieko ne atsakė.

Ant Peterburgo Warszawinio geležinkelio tapo iszduotas į sakymas konduktoriams, kad jie nedaleistu keliaujantiems miegoti ant lentynų wagonuose. Įsakymą tą pagimdė mat szitoksai atsitikimas: wagone 3 klasios wienas keliaiwis, žydas, užsitarę ant lentynos ir užmigo, bet kad kas ten baises jam prisisapnawo, tai besiwartydamas ant siauros lentynos, nupulė ant žemės, bet tuojaus pakilęs iszszoکو per langą isz bėganczio trukio, turbūt norėdamas iszsigelbėti nuo baisybės, apie kurią sapnawo. Iszszokęs sau blėdies nepadarė ir tuojaus atsikėlęs leidosi bėgti tolyn nuo kelio.

Norwegiszkas laiwais „Swen“ iszplaukė isz Arepdol ant jurių žwejojti. Ažstojo wienok audros teip, kad kapitonas panorėjo grįžti, bet užstojusi baisi wėtra jį sulaukė. Ant jurių patėmyjo kita laiwą su nuleista weliawa. Po ilgam sunkiam darbui pasisekė „Swenui“ priartinti prie ano laiwos. Pasirodė, kad tai buvo teipogi norwegiszkas laiwais „Ludwig“, plaukiantis į Trelleborg. Turėjo jis gilų pramuszimą ir wos laikėsi ant wandens pawirsziaus. „Swen“ nuleido waltelę ir du jurininkai isėdė stengėsi priduoti „Ludwigui“ wirwę. Tuom tarpu dideli wilnis mete waltelę į laiwą ir sudaužė ją į szmotelius, wiens isz jurininkų nuskenkė, o czia kitos waltelės jau ant laiwos ne buvo. Kadangi „Swen“ ne galėjo gelbėti, todėl jurininkai nuo „Ludwigo“ szokinėjo į jures ir stengėsi prie „Swen“ priplaukti. Priplaukė gana artį, bet kol spejo sugriebti nuleistą wirwę, wisus paėmė wandens sukurys. Ilgiausiai ant pramuszto laiwos užsiliko jo kapitonas, ant galo ir tas szoko į jures; nuo „Swen“ metė jam wirwę, kurią tas sugriebė. Jam rodėsi, kad nors tas bus iszgelbėtas, tik sztai, dideli wilnis pasuko smarkiai „Sweną“, wirwė nutruko ir kapitonas nelaimingo laiwos nuėjo į gelmę paskui sawo jurininkus.

Jurių giluma.

Mūsų kaimiečiai tiki, kad negalima iszmatuoti jurių gilumą, nes jos esą be dugno. Jeigu isz tikro teip butų, tai ant ko laikytusi wanduo, jeigu jūrės dugno neturėtų? Kad jūrės turi dugną, žino apie tai kiekvienas jurininkas, žino jis teipogi, kad jų gilumą ne sunku iszmatuoti.

Jurių dugnas panaszus į žemės pawirszių. Turi jis augsztus pasikėlimus ir įslugimus, teip wisai kaip ant sausos žemės pawirsziaus yra kalnai ir klonys. Mes negalime tų kalnų ir klonių ant jurių dugno matyti, nes jas užkloja wanduo, bet pririsę atsakancziai pritaisyta sunkenybė ant ilgo szniuro galime iszmatuoti wandens gilumą ir dar dazižinoti koks yra dugnas: ar jis yra kieta uola, ar susideda isz smulkių akmenų arba pieškų. Prietaisa ant matawimo jurių gilumos wadinasi lotas.

Jures matuoja jau nuo seniai ir todėl jų gilumą žino daugelyj wietų, nor dar wisgi ne wisur isztirta, kadangi tokius didelius plotus sunku yra umai wisur isztirti. Atlantikas pažįstamas geriausiai. Matuodami jo gilumą, pirm klijomo telegrafo drato terp Europos ir Amerikos, užtiko gilumą 14500 pėdų. Szimta mylių nuo salos Szvento Tamoszias surado, kad jo giluma pasiekia 4½ mylių. Jeigu galima but pakelti augszcziausią Europoj kalną, wadinamą Mont Blanc, esantį terp Szweicarijos ir Prancuzijos, (turi jis 157 44 pėdų augszczio) ir įmesti jį toj wietoj į Atlantiką, tai ne tik kad jį su wisu užklotų wanduo, bet jo wirszunė butų dar netoli 1½ mylios nuo wandens pawirsziaus.

Widutinisza oceano giluma yra 2 mylios, bet ji ne wisur wienoda, kadangi ir widuriuose oceano dugnas pasiekia iki pawirsziui ir sutweria salas. Jūrės tarp salų ir kietžemio paprastai negilios. Į wakarūs nuo Anglijos traukiasi Atlantiszkas Oceanas, į rytus gi Sziaurinės arba Wokiszkos Jūrės (ant jų stowi Hamburgo ir Brema didieje laiwai). Pirmutinis tuojaus nuo Anglijos pakraszczių eina gilyn, antrosios gi ir sawo widuryj ne turi gilesnės 400 pėdų wietos.

Kalbėjome isz pradžių, kad ant jurių dugno yra pasikėlimai dugno ir gilesnės lyg duobės wietos; daugelyj wietų yra tokios duobės ir todėl ir giluma daug didesnė negu wisur aplinkui. Paprastai juo toliaus nuo kraszto, juo giliaus, bet giliausios wietos yra ne widuryj oceano, bet prieszingai, netoli krasztų. Giliausią wietą pietinėj dalyj Didžiojo oceano Baltfour surado po 23°39' pietinės platumos ir 175°04' wakarinės ilgumos, buvo czia 9185 metrų arba 30316 pėdų. Szimtamylų nuo salos Sunday, surado gilumą 9412 metrų arba 31059 pėdų, o 100 mylių nuo salos McCarthy giluma Didžiojo Oceano pasiekė net 9427 metrų arba 31076 pėdų. Terp tų gi didžiausių iki sziol atrastų wietų dugnas yra pasiekęs ir czia giluma siekia tik 4023 metrų arba 13376 pėdų. Taigi pasirodo, kad tos gelmės nesitraukia toli, bet yra kaipo į dubimai dugno, olos. Giliausia wietą Atlantiszko Oceano pasiekia 7086 metrų arba 23183 pėdų. Giliausia wietą ant Indiszko Oceano, kokią surado į sziauryczius nuo Australijos, buvo 5524 metrų, arba 18223 pėdų. Kitas jūrės jau tokių didelių gelmių neturi.

Su pagelba semtuwu galima isz didžiausių oceano gelmių isztraukti juo dugno daleles. Tokiu budu dirbanti ant pakėlimo mokslas apie mūsų žemę isztyrė jurių dugną ir daziņoj, koki augmenis, ir koki czia sutwerimai gywuoja. Likosi isztirta, kad gywybė yra ir didžiausiose gelmėse. Jurių gelmėse gywuoja daugybė wisokių sutwerimų, kaip antai: koralų, jurių žwaigždžių ir daugybė labai mažyzių sutwerimėlių, kokių liuosomis akimis matyti negalima.

Pauksčiai ir žiema.

Laikraščiai apgarsino, kad ši metų parlekiant pauksčiai ankščiau negu kitais metais ant žiemos išlėkė. Ant to pasirėmę žmonės sprendžia, kad žiema užstos anksti ir bus šalta. Toki vienok nusprendimai žmonių padaryti, o ne mokslinčių tirinėjantių pauksčių būdą. Vos dvidešimts, daugiausiai gi trisdešimts metų atgal, kaip mokslinčiai pradėjo tikrai tirinėti laiką išlėkimo parlekiančių pauksčių; tirinėjimai tie vienok parodė, kad ankstesnis ar vėlesnis jų išlėkimas nesirisa su šaltumu žiemos. Prancūzas Rouvart per penkis paskutinius metus tūtyjo laiką išlėkimo parlekiančių pauksčių su žiemų šalčiu. Tas neparemia žmonių nuomonės, buv ankstesnis jų išlėkimas yra ženklu ankstybos ir šaltos žiemos. 1891 m. parlekiant pauksčiai išlėkė į pietų kraštus paprastame laike ir tą metų žiema buvo gana šilta; vidutinis šaltis dėl siaurinės Prancūzijos buvo 3 laipsniai šilumos pagal 100 laipsnį Celcius termometrą. Rudenį 1892 m. pauksčiai išlėkė vėliau kaip paprastai ir žiema buvo vidutiniška (vidutiniškai per šį žiemą išpuolė po 2,4 laipsnio šilumos pagal Celcius termometrą). 1893 m. išlėkė pauksčiai paprastame laike ir žiema buvo beveik teip jau šilta kaip 1891 ir 1892 m. 1894 m. išlėkiant pauksčiai užsiliko rudenyje žymiai ilgiau negu paprastai ir žiema buvo labai šalta ir nepaprastai šaltis ilgai laikėsi. Pereitą metų pauksčiai rudenyje išlėkė anksti, let žiema ne buvo šalta. Šį metų išlėkė jie į pietus vienu mėnesiu ankščiau, bet kokia bus žiema, pamatysime. Paprastai žmonės apie ankstybas ir šaltas žiemas spėja pagal išlėkimą pauksčių arba pagal ankstybą įsikimimą skruzdėlių skruzdėlynuose. Paskutinis vienok žiemos parodė, kad kada tik ant jų ženklių pasirėmę žmonės lauke ankstybos ir šaltos žiemos, ji atėjo vėliai ir ne buvo šalta. Tas pats gal pasirodyti ir su ateinančia žiema.

Reikaluose isseiwystės Lietuvių ir Brazilijai.

Pakrypus uždabiniui sziaurinė Amerikoje, atsirado daug norinčių isz czia kraustytiesi į pietinę Ameriką, ypacz gi į Brazilijos sztetą Paraną, kur daugiausiai yra lenkų. Daugiausiai, žinoma, kraustosi ten lenkai, bet atsi-randa kaip koks ir lietuwys. Apie iszlygas gywenimo Brazilijoj, iszeinantis Lwowe lenkiskaz laikraštis "Gazeta Handlowa geograficzna," paskirtas iszeiwę reikalams, szitokias paduoda žinias: prie dabartinių iszlygy, gal su nauda dėl sawę kraustytiesi į Paraną tiktai turinti sziek tiek pinigų; teipogi didelę sau naudą ten rastu: amat-nikai, iszdirbėjai ir prekėjai, bet toki, kurie iszsyk atkeliawę, galėtų wartyt sawo biznį. Kaslink farmerij, tai ir tie rastu czia atsakanczias iszlygas, jeigu atkeliawt su pinigais. Kad sztete Paranoj dabar jau yra diktai lenkų, pasidauginus czia jų skaitliui, jeigu atkeliawt czia isz sziaurinės Amerikos iszdirbėjai, amatininkai ir farmeriai, lenkystė czia susidurtintu.

Suprantanti lenkiskaz ir norinti pažinti geriaus iszlygas gywenimo Paranoj ir abelnai pietinė Brazilijoj, ras reikalingas žinias szitose knygose.

1. Opis Stanu Parana w Brazylii. (Opraszynas szteto Paranos Brazilijoj), su žemlapiu lenkiskų kolonijoj, apdirbtas dėl buwusios Chicagos parodos. Wertimas Dro J. Siemiradzki. Prekę su prisuntimu 50c.

2. Polacy w Brazylii, paraszę Ant Hempel, sanarys moksliskos kelionės Dro Siemiradzki į Braziliją ir Argentiną. Prekę su prisuntimu 60c.

Apart tų, iszejo: DIDELIS ŽEM-LAPIS SZTETO PORANOS, su PARO-DYMAIS LENKISKU KOLONIJU. Prekę jo su prisuntimu 1. 50c.

Augszcziaus paminėtas knigas ir žemlapi galima gauti Admini-stracijoj laikraščio: "GAZETA HANDLOWO GEOGRAFICZNA, LEM-BERG, AUSTRIA. UL. MOCHNAK-KIEGO 1. 12. prisuncziant isz wirszaus pinigų registruotoje gromatoje.

Perkantys syk wiras paminėtas knigas, ir žemlapi, moka su pri-siuntimu 2 dol.

Wietines Žinios.

— Neseniai wagiiliai iszpłeszė aukšinių ir deimantinių iszdirbimų sztorą Masonic Temple. Iszpłeszti pasisekė, bet ne pasisekė jiems parduoti iszpłeszčius daiktus. Ma-žytę dalį, teisybė, pardawę wiso-kiose didesniuose miestuose, bet ant galo likosi sumiti Buffalo. Atgabeno dabar juos į Chicago su pasilikusiais dar neparduotais deimantais ir aukšniais iszdirbi-mais.

— Hotelyj Vendome, pn. 175 ant Halsted ul. wežėjas Houston likosi su peiliu perdurtas, nuo ko į porą walandų ir pasimirė pa-wieczio lignonbutij. Priesz mirtį papasakojo, buk ant jo užpuolė du nepažįstami wyriskaziai ir wienas isz jų durė jam su peiliu į krutinę. Toliaus pasirodė wienok, kad tasai pasakojimas buwo me-lagingas: mergina Viola Russel, pasimirusio numylėtinė, prispai-jo, kad Honston ją muszė, todėl ji, besigindama, su peiliu durė jam į krutinę, nenorėdama wienok wisai jį suzeisti. Mergina likosi suareszuota.

— Pereitos nedėlios wakara, policijantas patėmyjo kokią ten žmogystą besedint ant trepų ant kertės Randolph ir La Salle ul. pusiau susalusią, prastai apsirė-džusią. Patikėjo, kad tai koks be-turtis neturintis kur gywenti, todėl nuwežė jį ant policijos sta-cijos. Ten jo kiszeniuse rado 2500 dol. pinigų. Pasisekė e-gas P. Fitz, neseniai į Ameriką atka-ko isz Austrijos. Padawė ir sawo gywenimo antraszą, kur ir likosi nuwestas, kaip tik atsiszildė.

— Paslapti policistai Sheffield ave. stacijos suėmė du jaunu wai-kinu: J. Schebo ir Jurgį Russeli, kaip sanarius jaunų piktadarių draugystės, kuri, 8d. Lapkriczio, norėjo isz rėlių iszwarty North-western geležinkelio trukį. Dėlto uždėjo jie wieną seną szenį sker-sai kelio, tikėdami, kad pertai įsi-bėgęs trukas turės isz rė-lių iszszokti. Laitringai wienok atbėgęs trukas uždėję szenį per-laužė pusiau ir dalis numetė į sza-lis. Trukyje waziawo 200 pasazie-rių, nuo kurių mat ta piktadarių draugystė norėjo turtus paweržti, jeigu iszszoksis isz rė-lių trukiui, daugelis but likę suzeisti. Kiti isz sanarių tos draugystės jau seniai sumiti.

— Summite likosi užmusztas koksai Ludwik Marwik, paeinan-tis isz Austrijos. Marwik turi na-mo prie Smith ir Jackson kana-lo, netoli Summit. Subutoj buwo jis Chicagoj, o apywakarę par-grižo į Summitą, kur dar turėjo keletą reikalų. Sutemus wisai, isz-sirengė jis su sawo posunių namo. Beeinant užpuolė juos pasi-slepę negrai, muszė su kumščio mis ir su akmenimis, kada gi puolė ant žemės, iszkraustė kisze-nius ir paėmė 30 dol., kuriuos su sawim turėjo. Marwik likosi ant wietos užmusztas, jo posunis gi atsigaiwawęs prieuozė prie sargo budelės, isz kur likosi pa-szaukta policija. Likosi suareszti negrai Roker ir Lattimore ir kaip sako, Roker pripažino, kad Marwiką užmuszė Lattimore. Rokerą nugabeno į kalinį į Willow Springs, o Lattimore su-laike ant stacijos Summite. Dėl to priežasties įnirszimas ant negrų czia teip didelės, kad bijo-si, idant neužgimtu negrų muszi-mai. Prie sulaikyto pastatyta twirta sargyba, nes bijosi, kad jo nelynczuotu įpykę gywentojai.

MITINGAS.

Nedėlio, 6 Gruodžio, tuojaus po sumai, bažnytinėj salėj, Drau-gystė Sim. Daukanto laikys sawo mėnesinį susirinkimą, ant kurio wisus sanarius užkwieczia pribu-ti. K. Pocius, sekr.

Gromatos ant paczto.

1901 Abartis Paul	2032 Luralaki A.
1901 Alginowicz J.	2035 Lyuiewicz St.
1901 Barys Walenty	240 Makowora R.
1922 Boczek Antoni	3047 Mikolajewski M.
1934 Cezawakus P.	2000 Rejals J.
1961 Dowbor Mr.	2001 Remkus P.
1923 Dudzinski	2008 Rudasuka A.
1972 Galiackas A.	3009 Rudzenycki J.
1984 Gauska J.	2073 Samuskiy Leon
2003 Janosza J.	2002 Szostkiewicz M.
2004 Jarminecz M.	2004 Schabas Ignacy
2000 Kasoris M.	2112 Watega Jan
2013 Kleiber J.	2117 Wittur J.
2016 Koku Paul	2123 Wowerina K.
2023 Kurminicki I.	2125 Zajca J.

Sugaukit wagi.

East St. Louis, Ill. Jonas Maszidlauskis atplėzė mano bakselį, pawogę \$25 ir iszbeję. Jis paeina isz Kauno rėd., Lukės parap., Paszatos kaime, 44 pėdos dydumo, juodi plaukai, usai nedideli, akys mėlynos, yra iszgeltes, nes nesenai dar po drugių. Kas jį sugaus ir duos man žinią, gaus \$5 nagrados.

Jonas Markunas
435 5th St.
E. St. Louis, Ill.

I skaitytojus.

Jau iszejo isz po spaudos "Istorija Su-wienųj Walstijų Sziaurinės Ameri-koš." Yra tai didėlė kniga, turi pusla-pių 364. Apraszo kaip Kolombas atrado Ameriką, kokius czionai žmonis rado, kiek prie to wargo panesė; koki pir-miausiai žmonės pradėjo waziuoti į A-meriką, kokios karės buwo, kiek buwo prezidentu nuo pat pradžių sulgy sziai dienai, koki ir kakis isz jų gero padarė dėl szios žemės; koki pirmiausiai miestai uždėjo; koki geležinkeliai pir-miausiai tapo iszbudawoti, ir t. t. Ant pat galo talpinais konstitucija Suwie-nųj Walstijų, kuri yra reikalingiausi dalykų dėl perskaitymo kiekwie-nam žmogui szioje Amerikos žemėje gywuojančiam, idant jis pažintu sawo tiesas, kokias jis turi pribuwę į szia-žemę—kas jam wale o kas ne wale ir t. t. Prekę jos tik \$1.00.

Antra nauja ir niekad lietuwiskoj kalboj negirdėta kniga teipgi iszejo isz po spaudos, po wardu: APIE ŽEMĘ IR KITUS SWIETUS, JŲ BUWĮ IR PA-BAIGĄ. Yra tai werciausia kniga isz wisų sulgy sziai dienai buwusių lietu-wiskų knygų. Ji apraszo kaip pasidarė žemė, saulė, mėnulis, žvaigždės, plane-tos, kometas ir t. t.; isz ko sudėta žemė, kokia ji buwo senose amžiuose, ant ko ji laikosi, kaip sukasi ir koks jos bus galas; apraszo kelius wisų žwaigž-džių, planetų mėnulių ir t. t.; apraszo kaip yra toli žmonėms į saulę, mėnulių ir kitas žwaigždes, kaip yra didelė saulė, mėnulis, planetos ir t. t.; žodžiu sakant, apraszo wisą dangiszką sistemą. Yra tai naudingiausia kniga dėl perskaitymo tam žmogui, kuris trokšta apsažinti su galybe mokslo ir su toms žwaigždėms, ant kurių kas nakt žiuri, bet jų gerai nesupranta. Ta knigėlė turi 255 pusla-pių ir 30 astronomiskų abrozėlių per-statančių planetas, kometas ir t. t.

Jos prekę tik... 75c.

Kas užsimoka už "Lietuvą" isz wirszaus \$2 ant wiso meto, mes duodame tam puikią knigėlę 50c. wertes dowany. Kas užsimoka tik \$1 ant pusės metų, tam duodame dowany knigėlę už 25c. Knigėlę gali iszdirbinti sau isz musų kata-ligo, kas kokią nori, kad tik ne brangesnė per 50c. o mes prisii-sime dykai.

Rasydami mus ir pinigų prisizdami wisada uždėkite szitoki adresą:

A. Olszewskis
524 33-rd St. Chicago Ill.

Pingus siyskite registruotose grom-atos, arba per "money order", at per ceką.

Apie myslę.

Dar szigdien tikros žinios nėra, kiek McKinley isz wiso gawo e-lektoriskų balsų, nes kaip sakė-me pereitame numeryje, kad par-tija su partija prowėj si už suwo-gimą balsų, o prowa su pora tie-nu nepasibaigia, bet ima ilgą lai-ką. Wienok tie, kurie minė, te-gul neshijo, kaip tik tikros ofi-cijalskos žinios ateis, kiek tikrai e-lektoriskų balsų McKinley gawo, tu-jaus pažadėtus pinigų iszmokėsime tam, kuris atminė. Tie wisai laiszkai su minimais guli sudėti geriausioj twarkoje, ir nē wienas ne prazūs. Kaip jau mes tikros žinios, tada perskaitysime wisų laiszkus ir kurio bus atmy-ta, tas gaus pinigų.

Gazeta Handlowo-geograficzna, organ Polskiego Towarzystwa Handlowo-geograficznego

(priziedl staly
dodatok "Przegląd Wszelkopolkiego")
wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.
Prenumerata roczna wynosi
w Ameryce północnej \$2.
Półroczna \$1.
"GAZETA HANDLOWO-GEOGRAFICZNA" będzie podawać dokładne sprawozdania o położeniu naszych rodaków po zagrani-cami kraju, ORAZ WSKAZÓWKI I INFOR-MACJE DOTYCZĄCE EMIGRACJI I KOLONIZA-CYI, oraz ekonomicznego stanu różnych krajów, a zwłaszcza tych ziem, do których ludność wychodziła nasza podażą. Celem gazety również będzie popieranie przemysłu i handlu polskiego a zważsz-cza wywozowego (eksportu) przez dostar-czanie najświeższych wiadomości o handlowych stosunkach zagranicą. — Oprócz tego, "GAZETA HANDLOWO-GEO-GRACZNA" umieszczać będzie wyczer-pujące sprawozdania z najnowszego ru-pchu naukowego geograficznego.

Redakcyja i Administracyja:
Lwów (Lemberg-Austria)
ulica Mochackiego 1. 12.

— Pirmas lietuwiskaz salionas Chicaguje L. Azuko, po nr. 3301 Auburn ave. ir kerte 33ezios arti lietuwiskos bažnyczios. Užlaiko wiska czystai ir puikai. Wisada szaltas alus, puikas li-keriai ir kwepenti cigarai. Užlai-ko puikia salia del mitingų, wese-lijų ir kitokių zobowų. Jeigu isz kito miesto atwaziuoja lietuwiai, gali atsilankyt ir spakiniai per-nakwot, teipogi ir roda gaut.

Prezentas ant Kalėdų!

FREE GRAND PRIZES!

Idant prapla-tinti masu nau-ju 15c. Henry Clay Cigars ir laikyti ju fabrika bejeje, mes per szia 60 dienu duosime dowan-su kasmu cigaru boxu. Pri-siusk mums sawo adreva ir wada sawo arczlausio expreso, o mes iszsiusime tau i boxa H. C. Ciga-rų: 1 ant 5 szwizu nikeluota gu-mine rankenųse polimoniczka Rewolwery, S. & W. 38 patronai, kurie yra wartojami wisu ewie-tem: 1 tikra Meerchaum pykia; 1 puiku wrysisko dydzio ausuau-uzukama puikiai iszmargyta Laskrodelis su 14 k. aukso lenkio-ju pasu. Jo lukztai yra 14 k. aukso isz wirszaus ir widurio, geriausio darbo, szitaz emalitozas ir laikrodelis yra paszazas 14 k. aukso isz 800 laikrodeli. Ateik ant expreso ir apziurek ge-ral boxely su wisais dalk-ais, jeigu tau patinka, isz-mokok agentui lik \$1.70 ir kawtus expreso, o je a-lduos tau lawo, laworas Wiskas, ka mes praszome, kad nepatingetum ateti-ant expreso ir pasiisi sawo Cigars, kurie yra dikti ir turi alskanczija waga ir uztikrinam, kad jie tau patiks. Nors mums kaszuoja szios dowanos, bet mes ne rime su lawim pradeti. Tu gali padaryt daugiau pinigų dirbtu del mus nei kur kitur. Pamegy! Mes reikalau-me agentu wisuose miestuose.

Insurance Merchandise Co., 87 Washington St., CHICAGO, ILL.

Naujas
Lietuwiskaz Salionas.
Fel. Majausko
3301 Laurel kerte 33ezios ul.

Užlaiko awiezia bawarka Alu, ge-liausias ir senias stas A-riekas, Likierius ir puikiausios Ciga-ras. Prie saliono tu-ri puikę didelę sale ant mitingų.

Ateik brolį pamatyti ir to wiso pabandyti.
Felixas Majauskas,
3301 Laurel st., kerte 33ezios ul.
CHICAGO, ILLINOIS.

Augustas Kilewiczius
3301 Laurel Str. kerte 33-ios.
Arba ant 3252 Laurel St.,
Pigiausias iszwaziuoja:
ANGLIUS IR MALKAS.
Teipogi užsimą perkaustum (per-mufawim) wisokių daiktų, permaitin-wiet sawo gywenimo. Priima upraszys-mus ir per gromatas isz tolymsnių dalių miesto, kas ko reikalaujate, tegul paraszo, o tuojaus pribus. Wisą atlieka pigiau kaip kiti.

GERAI ŽINOMA FIRMA
California Wine & Liquors Co.
384 Blue Island ave. ir 475 Centre ave.

Paddino sawo krautuwe gėry-mų, o sumažino wisas prekes. Pristato į namus wisokius gėry-mus reikalaujantiems ant balių, wesiailių, piknykų ir kitokių za-bowų už pigesnią prekią kaip ki-ti tokiems wisiems atrokuojame gera procenta. ORDERIUS ISZ PILDŲ GERAI, GREITAI IR PIGIAI.

Ateikyte ir pabandykite, o bu-site užgandinti.
Nepamirszkit adresą:
384 Blue Islane Ave.
ir 475 Centre Ave. (13-12)

Dr. Marija Doviatt, Lietuwe.
Paeinanti isz Kauno Gubernijos, 817 W. 21st. Place (Hunnam St.).
Pirma ligo: adreva: nuo 9 iki 12 val. už pu-sę wakaro. Telephones: Canal 151.

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted ul.
Najima puikias Fotografijas, už tuzina tiktai \$2.00
An weseliu ir kitoku reikatu najima Fotogra-fijas kopukit ausi.

PIGIAUSIAS KROMAS
Czebatu ir Czeweryku
pas
M. W. Goodman, 593 W. Gay St. BALTIMORE, MD.

Per szia 30 dienu turu iszapduoti wisus mano wasilijus lietuwis. Kaip tai: Czebatas Czewerykus dol wirtu, moteru, waiku ir kudi-ku. Užtai teip labai sumėtinau ju prekas, kad wisas pas mane cibat gali pirci bowi už pu-sę prekes. Dėlto atkreipi atyda wisu aplinki-ni ir pažystami ir praszau atoti pamegy, o persitkityje kad tai gijai niekur nerastei, kaip pas mane.

M. W. Goodman.
Kiekwienas, kuris siuncziant pinigų arba perkant szifkortę tapo apgautas per žyda Koperly ant S. Canal ul., tegul atsiszaukia pas mane, i ma-no offisą, po nr. 3121 Laurel ul., o asz jam padėsiu atjeszkoti pra-žudytų pinigų.

Asz teipgi parduodu szifkortes ant wisų linijų kuo piginusiai ir siuncziant pinigų į Europą.

Julian Piotrowski,
3121 Laurel St., Chicago, Ill.

Isziuncziame in wisos miestus ir miestelius wisos A-merikos wisokius daiktus, kaip tai: Maszinas del siuwi-mo, Maszinas del drukawimo gromatų, Siutus, Over-cus, Wargonus, Armonikas, Grajyjamaz Dežutes, Klarne-tas, Fleitas, Basetles, Skripkas, Gitaras, Triubas, Žiu-ro-nus, Britwas, Peilius, Widelcius, Szauksztus, Strielbas, Rewolweryus, Laikrodzius, Laikrodelius, Lenciugelius, Kompasus, Žiedus, Auskarus, Abrozus ir wisokius kitus daiktus. Teipogi padidiname fotografijas, dirbdiname luksztus del laikrodeliu ir t. t. Prisuncziame kataloga kožnam dykai.

Adresawokit teip:
Kelsch, Noreiko & Co.,
56 Fifth Ave., CHICAGO, ILL.

A. SILHA & CO.
551-555 Blue Island Ave.
kerte 18-tos ir Loomis ul., CHICAGO.
Užlaiko didžiausią krautuwe

DRAPANU ir APAUTUWO

Didelis sztoras pilnai užwerstas rietu wems naujusių wasarinių palų, žiponų, kelnų, kepurių, skrybėlių, marszkinų, czewerykų, ir t. t., o prekės pigiausios kaip wisur. Prie to užlaiko wisokių kufarelius, dežutias (walizas). Paran-kiu yra priwaziuoti, nes streetkariai pri-eina isz wisų dalių miesto.

Lietuwys Kazimieras Ramanaukas, kurį cze ant fotografijos matote, yra kler-ku toje krautuweje ir lietuwiams, tena perkantiems, patarnauja isz szirdies. Parodo tikrus taworus ir paduoda teisingas prekas, per ką kiekwienas perkantis gali but tikru, kad gaus teisingą taworą ir nē ant wieno cento nebus ap-gautu.

Ben. Hatowskis.
627 S. Canal kerte Judd, Chicago, Ill

Dirba, taiso ir parduoda:
LAIKRODZIUS, LAIKRODELIUS
Lenciugėlius, Žiedus, Spilkas, auskarus ir teip toliau.

Kas nori gali gaut puikių "Gold Fielled", 14-ko Karatų, ant 15 akmenų su tikrais Elgino w widuriais laikrodeli nuo \$17 iki \$20 ant iszmokes-ciu, mokėdamas tik po wieną dolieri ant ned-ios.
Kas tik ko reikalaujate ateikite pas mane, pirksite wisą pigiau kaip kitur.

Ziegorela czistymas 50c. Sprendzyna 50c. Styklas ir skazupkos 10c Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog \$3 iki \$6. Sidabrin "Elgin" ziegorej \$7.00. Wyska garantawoje ant metu.

N. L. PIOTROWSKI,
Adwokat asgzstesniu sudu ir Notary Public.
Ofisas: 84 La Salle St., Ruimas 620. Gywenimas: 112 W. Division St.

Allieka prowas wisuose suduose, iszdirba wisokias popieras — dokumentus; o labjausei užsiima prowomis už suzeidima ir užmu-szima geležinkeliu, fabrikuose ir t. t. Kiekwienas turintis koki reikala, tegul pirmiausei pas jį rodos pasiklause.

Gali suesizneket lenkiskazai.

W. SZYMANSKI
624 Blue Island Ave:
užlaiko didžiausią
Krautuwia Mebliu,
kaipo tai:
Staly, Szėpy, Lowy, Peczių, Lem-pų, Diwanų ir t. t. o parduodu wisą pigiau kaip wisi kiti szto-rai. Teipogi parduodu ir ant mēne-sinių arba nedėlinių iszmokesczių. Pamėginkit pas mane, o pamaty-site, kad daug geriau ir pigiau pirkite wisą, nē kaip kur pas kokių žydus.

Geriausias Salionas
WIDURYJE MISTO
— pas —
A. J. KOWALSKI
40 La Salle Str.
Kuriam randasi geriausi gėrimai, ir puikiausias užkandis, sziltas ir szaltas, wisada yra ant stalo. Bartenderis yra lietuwys; taigi lietuwiai, turėdami koki reikalą mieste, gali pas jį gaut rodą, nes sihtunas randasi wisai arti korto (City Hall).

E. ZANIEWSKIS.
924 33rd Street, Chicago.
Lietuwiskaz kriauczius.
Užlaiko puikiausią kriaucziuską Sztorą ir geriausei padirba wiso-kius wrysiskus drabuzius: siutas kialnes, bruslotus ir t. t. Siuwa drapanas kuo greiciausei, isz ge-riusijų gelumbių, ir už pigesnę preke kaip perkant gatawas. Teip-ogi taiso ir czystija wisokius drabuzius. Darbą atlieka gerai, gražiai, greitai ir pigiai.

APTIEKA
— Geriause lietuwiskaz-lenkiskaz Aptieka Juozo Leszczynsko, po nr. 3315 Laurel st., kuri užlai-ko geriausias gydyklas czionyksz-czias ir isz Europos ir teisingiause iszpildo receptus, o prekes pigesnes kaip kitur. Aptiekoje randasi kasdien no adynos 11 ry-to iki 2 po pietu D-ras M. F. Božyncz, o D-ras M. P. Kosakauskas randasi Czetwergais ir Nede-lioms no 10 iki 12 adyn. widur-dienio ir daktaras W. Statkewi-czius randasi kožname laike. Ant pareikalawimo gali paszauktie in aptieka per telefona kiekwiena daktara, koky kas nori ir kožnoje walandoje. Teipogi ant pareikala-wimo isziuncziame ywairias gy-diklas wisur, atsakome laiszkus ywairios kalbose ir gydome ly gas per laiszkus.

Telefonas Yard 709